

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/62/2021
Identifikačné číslo spisu: 2719010127
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2719010127.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a sudcov JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci obvineného M.V., nar. XX. O. XXXX v Z., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 27. apríla 2022, o dovolaní obvineného M.V., nar. XX. O. XXXX v Z., proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/160/2019 z 11. augusta 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného M. S., nar. XX. O. XXXX, s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Skalica (ďalej tiež „súd I. stupňa“), sp. zn. 6T/44/2019 z 23. septembra 2019, boli uznaní za vinných:

- obvinený M.V., nar. XX. O. XXXX (ďalej len „M.V. ml.“) pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona,
- obvinený M.V., nar. X. O. XXXX (ďalej len „M.V. st.“) pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona a
- obvinený M. P., nar. XX. W. XXXX pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona spáchaného formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona,

na tom skutkovom základe, že

- obvinený M. P. v presne nezistený deň v mesiaci máj 2018, na presne nezistenom mieste v meste Z., si prese nezisteným spôsobom zadovážil najmenej 10 kusov plánt rastlín z rodu Cannabis, ktoré následne vo vinohradníckej oblasti v k. ú. Z. previedol na osobu M.V. ml. s tým, aby tieto planty zasadil a dopestoval a neskôr mu časť výsledného produktu, najmenej v rozsahu 1 kg odovzdal, pričom následne M.V. ml., v presne nezistenom dni v máji 2018, presne neurčitý počet plánt rastliny z rodu Cannabis, ktoré obdržal od M. P., najmenej však v počte 8 ks, s cieľom tieto rastliny dopestovať, zasadil vo vinohrade vo vinohradníckej oblasti v k. ú. Z. vo vinohradníckej búde so súpisným číslom XXXX a na pozemkoch k nej prislúchajúcich zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. Z., ktoré nehnuteľnosti v tom čase užíval a ktoré sú vo vlastníctve obvineného M.V. st., pričom tak konal s vedomím a súhlasom obvineného M.V. st., a obvinený M.V. st. si od obvineného M.V. ml. po predchádzajúcej dohode zobral 2 ks z týchto plánt rastlín z rodu Cannabis, ktoré v presne nezistenom dni v máji 2018 zasadil medzi vinič vo vinohrade, vo vinohradníckej oblasti k. ú. Z. vo vinohradníckej búde so súpisným číslom XXXX a na pozemkoch k nej prislúchajúcich zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. Z. v jeho vlastníctve s cieľom tieto rastliny dopestovať, pričom časť týchto rastlín M.V. ml. a M.V. st. spoločným konaním neoprávnenne dopestovali do vegetačnej fázy, v ktorej sa tieto rastliny stali omamnou látkou a neoprávnenne spoločne tieto rastliny prechovávali v uvedenom vinohrade, v ktorom v rámci domovej prehliadky vykonanej 12. septembra 2018 bol zaistený

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 117,69 g s priemernou koncentráciou 2,2 % hmotnostných THC obsahujúce 2589 mg THC,

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 679 mg s priemernou koncentráciou 1,7 % hmotnostných THC obsahujúce 12 mg THC,

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 405,96 g s priemernou koncentráciou 12,5 % hmotnostných THC obsahujúce 50745 mg THC,

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 1397 mg s priemernou koncentráciou 7,0 % hmotnostných THC obsahujúce 98 mg THC,

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 360 mg s priemernou koncentráciou 3,4 % hmotnostných THC obsahujúce 12 mg THC,

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 77,08 g s priemernou koncentráciou 1,0 % hmotnostných THC obsahujúce 771 mg THC,

1 ks čerstvej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 13,5 g s priemernou koncentráciou 3,3 % hmotnostných THC obsahujúce 446 mg THC,

1 ks polosuhej rastliny konope s upotrebitelnou hmotnosťou po vysušení 3008 mg s priemernou koncentráciou 6,3 % hmotnostných THC obsahujúce 190 mg THC,

plastové vrečko s tlakovým uzáverom, v ktorom sa nachádzalo sušené konope s hmotnosťou 119 mg a s koncentráciou 13,0 % hmotnostných THC obsahujúce 15 mg THC,

igelitová taška, v ktorej sa nachádzalo sušené konope s hmotnosťou 93,38 g a s priemernou koncentráciou 1,4 % hmotnostných THC obsahujúce 1307 mg THC,

plastové vrečko s tlakovým uzáverom, v ktorom sa nachádzalo sušené konope s hmotnosťou 2314 mg a s priemernou koncentráciou 7,6 % hmotnostných THC, obsahujúce 176 mg THC,

- pričom hodnota celkovej zaistenej látky predstavuje najmenej 7.154,87,- Eur, pričom rastliny rodu Cannabis (konope) sú v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok a M.V. ml. poskytol na presne nezistených miestach v Z., v presne nezistenom čase, najneskôr od mája 2018 marihuanu W. A., nar. XX. O. XXXX, M. S., nar. XX. D. XXXX, G.V., nar. XX. V. XXXX a M. Z., nar. XX. D. XXXX.

Za to súd I. stupňa obvinenému M.V. ml. podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. l) a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a podľa § 76 ods. 1

Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil ochranný dohľad na 2 roky.

Obvinenému M.V. st. podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil ochranný dohľad na 2 roky.

Obvinenému M. P. podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil ochranný dohľad na 2 roky.

Odvolania všetkých troch obvinených proti označenému rozsudku súdu I. stupňa Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením, sp. zn. 3To/160/2019 z 11. augusta 2020 podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

* * *

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený M.V. ml. prostredníctvom jeho matkou M.V. mu zvoleného obhajcu (Mgr. Michala Mihálíka, PhD.) dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Obvinený M.V. ml. v dovolaní uviedol, že rozhodnutiami súdu I. stupňa a odvolacieho súdu bol porušený zákon v ustanovení § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a v ustanoveniach § 2 ods. 2, 10, 12, 14 a 19 Trestného poriadku, a to v jeho neprospech.

Namietal, že mu bol uložený neprimerane prísny trest, ktorý nezodpovedá zákonom stanovenej trestnej sadzbe. O trest uložený mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby ide aj v prípade, ak bola trestná sadzba určená nesprávne, a teda keď súd nebral do úvahy okolnosti, ktoré by podmieňovali aplikáciu ustanovenia Trestného zákona o ukladaní trestov, ktoré by viedlo k ustáleniu nižšej trestnej sadzby. I keď súd I. stupňa aplikoval inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona, nepoužil ho správne, keď iba analogicky použil § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona v spojení s § 39 ods. 4 Trestného zákona. Mal totiž postupovať aj v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery páchatel'a je použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Zákon síce vyžaduje existenciu iba jednej podmienky, v prípade obvineného sú však splnené všetky. Čo sa týka okolností prípadu, tie vidí v jeho celkovom postoji k obvineniu a obžalobe, jeho motivácii ku skutku, spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) a súdom, v nízkej závažnosti drogovej trestnej činnosti s ohľadom na drogu, ktorá je predmetom konania. Priaznivé pomery páchatel'a vychádzajú z vedenia riadneho života, jeho veku a rodinných väzieb. Druhá podmienka mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, ktorou je postačujúca ochrana spoločnosti v prípade uloženia trestu kratšieho trvania, je podľa neho opodstatnená vzhľadom na jeho doterajší život, keďže nebol vo výkone trestu odňatia slobody, vzhľadom na jeho vek, kedy je dôvodné, aby sa riadne zaradil do spoločnosti a drogu, ktorá bola predmetom jeho trestnej činnosti, pretože táto je považovaná za menej nebezpečnú a spoločnosťou „tolerovanú“, v niektorých štátoch Európskej únie dokonca legalizovanú. Keďže boli splnené oba predpoklady § 39 ods. 1 Trestného zákona, je nepochybne dôvodné, aby bolo predmetné ustanovenie aplikované a aby mu bol uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici, vychádzajúc z ustanovenia § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona - trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Rozhodovacia prax súdov je taká, že v prípade analogického použitia § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona v spojení s § 39 ods. 4 Trestného zákona v prípade, ak nedošlo k uzavretiu dohody o vine a treste, postačuje formálne priznanie páchatel'a, resp. jeho vyhlásenie o vine. Nie je tak potrebné

naplnenie akýchkoľvek ďalších predpokladov. Okrem priznania páchatel'a, existujú však v prejednávanej veci aj ďalšie významné okolnosti prípadu, ktoré neboli súdmi zohľadnené a nejakým spôsobom mu nepomohli k dosiahnutiu nižšej výmery trestu. Súd I. stupňa ani odvolací súd sa s jeho námietkami v tomto smere nezaoberali a súd I. stupňa iba konštatoval, že podmienky pre aplikáciu § 39 ods. 1 Trestného zákona neboli splnené.

Nemôže byť v rozpore so zákonom, ak v záujme spravodlivého rozhodnutia súd vyhodnotí akékoľvek okolnosti prípadu svedčiace v prospech páchatel'a ako okolnosti umožňujúce postup podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, najmä ak formulácia daného ustanovenia nekladie konkrétne požiadavky na charakter okolností prípadu, resp. pomerov páchatel'a. V tejto súvislosti poukázal na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 55/2016 z 27. júna 2017.

K okolnostiam prípadu zdôraznil, že potom ako mu bolo vznesené obvinenie sa okamžite vrátil na územie Slovenskej republiky, keďže sa nachádzal v Českej republike, dobrovoľne sa prihlásil OČTK, spolupracoval (vydal svoj mobilný telefón, poskytol PIN kód, súhlasil s odobratím vzoriek moču a krvi, čím uľahčil prácu OČTK), k spáchaniu skutku sa priznal a v rámci hlavného pojednávania urobil vyhlásenie o vine. Uvedené skutočnosti sa vôbec neprejavili pri ukladaní mu trestu. Súd taktiež nevzali do úvahy, že trestná činnosť sa týka marihuany, ktorá má v spoločnosti určitú toleranciu, nebezpečenstvo jej užívania je nižšia a sú všeobecne známe jej liečivé účinky (uznesenie Európskeho parlamentu z 13. februára 2019, ktorým boli členské štáty Európskej únie vyzvané, aby plne využili potenciál liekov na báze marihuany a odstránili prekážky, ktoré bránia jej vedeckému výskumu). Z výpovedí M.V. st., M.V. a G.V. vyplýva, že účelom pestovania marihuany bolo okrem jej užívania z jeho strany aj výroba masť pre liečenie zdravotných problémov matky M.V. a starého otca.

K osobným pomerom zdôraznil, že pred odsúdením v tejto veci nebol nikdy vo výkone trestu, jeho doterajšie konflikty so zákonom neboli závažného charakteru a hľadá sa na neho ako keby nebol odsúdený. Je stále mladým človekom, ktorému trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov znemožní plnenie základných spoločenských úloh (výkon povolania, založenie rodiny). Samotná väzba v trvaní 2 rokov, v ktorej bol pozitívne hodnotený, bola pre neho dostatočnou výstrahou, je si vedomý svojej zodpovednosti a uvedomil si potrebu nepáchať trestnú činnosť. Má silné citové väzby na svoju matku, ktoré sú umocnené odsúdením aj jeho otca M.V. st.

Podmienka dostatočnej ochrany spoločnosti i v prípade uloženia kratšieho trestu sa potvrdila už v jeho doterajšom výkone, v rámci ktorého má pozitívne hodnotenie. Napriek tomu, že mu bol uložený neprímerane prísny trest, plní si svoje povinnosti, riadne vykonáva prácu, do ktorej je zaradený.

Namietal tiež záver o naplnení znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, konkrétne, že trestný čin spáchal vo väčšom rozsahu a na viacerých osobách. Spôsob výpočtu škody nebol objektívny a spravodlivý. Do obžaloby boli totiž prevzaté ako omamné látky aj sušiny z rastlín, u ktorých priemerná koncentrácia THC nedosahovala viac ako 2 %, takže nešlo o sušinu, z ktorej by bolo možné zabezpečiť dávky drogy, ale išlo iba o jej zostatkové množstvo. Poukázal i na spôsob zisťovania ceny drogy na čiernom trhu, ktoré nie je objektivizované a tak nemôže byť riadnym podkladom pre určenie výšky škody. Skutok tiež nebol spáchaný na viacerých osobách, keďže účasť minimálne 3 osôb nebola preukázaná. Pravdivé nie je ani to, že mal dať 1 kg sušiny obvinenému M. P.. I napriek uvedeným pochybnostiam sa k spáchaniu skutku priznal.

V trestnej veci došlo aj k zásadným a neprijateľným porušeniam jeho procesných práv ako obvineného, pretože OČTK ho zavádzali, keď skutok prezentovali ako zločin, hoci išlo o obzvlášť závažný zločin, s čím bola spojená i otázka povinnej obhajoby. Je neprijateľné tolerovať nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, najmä ak policajt posúdi skutok miernejšie než ako by mal byť správne posúdený, čím bolo porušené jeho (obvineného) právo na obhajobu (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. júla 2015, v prípade sťažností občanov SR Zachara a Čierneho proti Slovenskej republike, vedených pod č. C: 29376/12 a 29384/12).

Navrhol preto, aby dovolací súd rozhodol, že uznesením odvolacieho súdu a v konaní, ktoré mu

predchádzalo, bol v jeho neprospech porušený zákon v ustanoveniach § 319 Trestného poriadku a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, a aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie odvolacieho súdu a zároveň aj rozsudok súdu I. stupňa, ako i ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal súdu I. stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

* * *

Súd I. stupňa v súlade s § 376 Trestného poriadku dovolanie obvineného M.V. ml. doručil na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Skalica, ktorej prokurátor sa k nemu vyjadril písomným podaním doručeným súdu I. stupňa 28. apríla 2021.

Na dovolacie námietky obvineného reagoval tým spôsobom, že (ne)aplikácia § 39 ods. 1 Trestného poriadku nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu podľa žiadneho dovolacieho dôvodu ani v prípade, ak by dovolanie podala ministerka spravodlivosti (uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Tdo/15/2019 zo 14. augusta 2019). Uvedené vyplýva z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu (napr. z jeho uznesení, sp. zn. 2Tdo/53/2019 z 22. októbra 2019, sp. zn. 2Tdo/11/2019 z 10. novembra 2019, sp. zn. 2Tdo/31/2020 zo 4. augusta 2020 a zo stanoviska uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2011).

Navrhol preto, aby dovolací súd dovolanie obvineného M.V. ml. ako nedôvodné v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

* * *

K vyjadreniu prokurátora sa písomne vyjadril obvinený M.V. ml. prostredníctvom obhajcu podaním doručeným súdu I. stupňa 24. júna 2021, v ktorom uviedol, že svoje dovolanie rozširuje o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom poukázal na porušenie jeho procesných práv, pretože ho OČTK zavádzali ohľadom skutočnej povahy obvinenia, keďže spočiatku obvinenie nepravdivo prezentovali ako zločin, hoci išlo o obzvlášť závažný zločin, s čím boli spojené dôsledky ohľadom povinnej obhajoby. OČTK ho tak zbavili výhody povinnej obhajoby, ktorú mohol mať od samotného začiatku, v rámci ktorého sa dobrovoľne vrátil na územie Slovenskej republiky, sám sa OČTK prihlásil, bol zadržaný, v rámci výsluchu sa ku skutku priznal a spolupracoval. Opätovne poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. júla 2015 vo veci Zachar a Čierny proti Slovenskej republike.

Ďalej namietal, že porušenie jeho práva na obhajobu vidí aj v tom, že OČTK a súdy nebazirujú na skutočnej aplikácii ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku, najmä ustanovenia § 201 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého je úlohou policajta pri vyšetrovaní zadovážovať aj dôkazy v prospech obvineného. Činnosť policajtov tak málokedy smeruje k objektívnemu vyšetreniu veci a obvinený tak musí byť sám dôkazne aktívny. V predmetnej veci tak nedošlo k dôkladnému preskúmaniu motívu pestovania marihuany, teda jedného z motívov a to jej pestovanie na liečebné účely, čo nebolo zohľadnené ani pri výmere trestu. V závere zotrval na dovolaní v celom rozsahu.

* * *

Prokurátor sa k doplneniu dovolania obvineného vyjadril podaním doručeným súdu I. stupňa 13. júla 2021, v ktorom uviedol, že súd prijal vyhlásenie M.V. ml. podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, z čoho vyplýva, že dovolacie dôvody, ako ich tematizoval obvinený, nie sú spôsobilé založiť dovolací prieskum podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. Tpj 41/2021, schválené 16. júna 2021. Ohľadom podkvalifikovania skutku odkázal na svoje vyjadrenie zo 4. januára 2021. Naďalej dovolanie obvineného hodnotil ako nedôvodné.

* * *

Súd I. stupňa predložil vec na rozhodnutie o dovolaní obvineného M. S. ml. najvyššiemu súdu 3. augusta 2021.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Konštatuje súčasne, že dovolanie obvineného spĺňa podmienky uvedené v § 372 Trestného poriadku (čiastočne, ako vyplýva z ďalej v texte uvedenej argumentácie) a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Dovolací súd primárne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia.

Z § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

V posudzovanom prípade dovolateľ (obvinený) uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku a následne svoje dovolanie rozšíril aj o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Jeho námietky proti naplneniu znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, konkrétne, že bol trestný čin spáchaný vo väčšom rozsahu a na viacerých osobách, najvyšší súd (sám) v zmysle už vyššie uvedeného judikátu R 120/2012 subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podstatným pre vymedzenie prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu v danej veci je, že obvinený M.V. ml. v pôvodnom konaní - konkrétne na hlavnom pojednávaní konanom 12. júna 2019 - pred súdom I. stupňa po predchádzajúcom procesne korektnom zákonnom postupe (§ 257 Trestného poriadku), urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedenom v obžalobe, ktoré súd I. stupňa prijal (č. l. 566 - 568 súdneho spisu).

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Z rozhodnutia (R) uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12/2017 vyplýva, že:

Ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postupv konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369

ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c/, § 372 ods. 1 Trestného poriadku). Obmedzenie uvedené v § 371 ods. 4 veta druhá Trestného poriadku sa týka len podnetu na dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa odseku 3 naposledy označeného ustanovenia a na prípad uvedený v predchádzajúcej vete nedopadá.

Z ďalšieho judikátu R 53/2021 (II.) zase vyplýva, že

Ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat' len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku.

Z uvedeného teda vyplýva, že v rozsahu, v ktorom obvinený v pôvodnom konaní urobil vyhlásenie o uznaní viny a súd takéto vyhlásenie prijal, obvinený nemôže úspešne dovolaním brojiť proti výroku o vine [v podstate preto, že svojím vyhlásením o uznaní viny sa možnosti takéhoto prieskumu výroku o vine (z pohľadu jeho skutku i právnej kvalifikácie) v dovolacom konaní vzdal]. Ním namietané pochybenia, pokiaľ by nastali, by mohli byť napravené dovolacím súdom len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti, pričom aj minister spravodlivosti by v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku mohol úspešne namietat' len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil (§ 257 Trestného poriadku).

Aplikujúc tieto závery na posudzovaný prípad tak dovolací súd konštatuje, že nebola splnená už primárna podmienka prieskumu správnosti napadnutého rozhodnutia z pohľadu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorou je podanie dovolania ministrom spravodlivosti v danej veci a len navyše je vhodné poznamenať, že ani sám obvinený v dovolaní nenamietal chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého urobil vyhlásenie o uznaní viny (a toto vyhlásenie urobil v celom rozsahu), keď do úvahy prichádzajúce sú najmä chyby v rámci procesného postupu súdu I. stupňa podľa § 257 Trestného poriadku.

V dôsledku toho prieskum odsudzujúceho rozhodnutia (majúc na zreteli rozhodnutia súdu I. stupňa aj súdu odvolacieho, ktoré tvoria jeden celok), z pohľadu dovolateľom namietaných pochybení smerujúcich proti výroku o vine, ktoré inak možno subsumovať pod dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (majúc na zreteli jeho námietky proti správnosti ustálenia skutku i jeho právnej kvalifikácii), neprichádza do úvahy.

Rovnako tak z už uvedených dôvodov neprichádza do úvahy procesný úspech dovolateľa ohľadne ním namietaných chýb, inak subsumovateľných pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V súlade s týmito závermi je napokon aj obrana samotného obvineného v pôvodnom konaní proti prvotupňovému rozsudku, proti ktorému ním podané odvolanie smeroval výlučne proti výroku o treste (č. l. 615 súdneho spisu), teda ani sám obvinený nenapadol odvolaním výrok o vine.

Práve využitím práva podať odvolanie proti výroku o treste (o ktorom bolo odvolacím súdom zamietajúcim spôsobom rozhodnuté) však obvinený splnil podmienku na podanie dovolania - ktorou je využitie riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) - proti výroku o treste.

Preskúmateľnosť výroku o treste v dovolacom konaní sa v posudzovanom prípade odvíja od toho, že na uvedený výrok sa nevzťahuje vyhlásenie obvineného o uznaní viny a rozsah jeho prijatia súdom I. stupňa a fakt využitia práva obvineného v pôvodnom konaní podať proti tomuto výroku odvolanie.

Z pohľadu súhrnu dovolateľom (obvineným) vytýkaných chýb rozhodnutiam súdov oboch inštancií v pôvodnom konaní a ním uplatnených dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. c), písm. i), písm. h) Trestného poriadku] tak v dovolacom konaní prichádzalo do úvahy preskúmanie týchto rozhodnutí len vo vzťahu k správnosti výroku o treste, a to výlučne z pohľadu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený vo svojej podstate namietal, že trest, ktorý mu bol uložený súdmi v pôvodnom konaní, je neprimerane prísny, pretože súd I. stupňa pri jeho ukladaní neaplikoval § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa stanoviska (S) uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2011

hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák., resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 nezakladá žiadny dovolací dôvod.

V posudzovanom prípade je navyše namieste zdôrazniť, že obvinenému v pôvodnom konaní bol uložený trest odňatia slobody pri aplikácii mimoriadneho zmiernovacieho ustanovenia [podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam)], v dôsledku čoho mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, hoci do úvahy prichádzajúca dolná hranica trestnej sadzby u neho bola Trestným zákonom stanovená na 10 rokov odňatia slobody.

Obvinený sa tak dovolaním reálne domáhal ešte výraznejšieho zmiernenia trestu prostredníctvom § 39 ods. 1 Trestného zákona, než aký mu v rámci tohto zákonného benefitu poskytli súdy v pôvodnom

konaní, čo však, ako to vyplýva z vyššie uvedeného stanoviska (S 5/2011), neprichádza do úvahy.

Dovolací súd na základe uvedeného konštatuje, že chybami obvineným vytýkanými v dovolaní nebol naplnený [popri už vyššie uvedených dovolacích dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku] ani dovolací dôvodov uvedený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Dovolací súd preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. preto, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, odmietol.

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.